

Müzik Eğitimi Anabilim Dallarına Giriş Özel Yetenek Sınavlarının Müziksel Söyleme (Ses ve Şarkı SöylemeYeteneği) Boyutu

Doç.Dr.Ayşe Meral TÖREYİN
Gazi Üniversitesi

Abstract

In this study, an overview of the “Musical Aptitude Tests” for entrance to the “Departments of Music Education” is made and the problems faced are examined.

Key Words: Musical Aptitude Test, voice, singing

GİRİŞ

Türkiye’de, eğitim fakülteleri güzel sanatlar eğitimi bölümlerinin müzik eğitimi anabilim dallarına öğrenciler, özel yetenek sınavı ile alınmaktadır. Bu sınavlarda öğrenci adayları, müziksel işitme ve müziksel çalma ile ses ve şarkı söyleme açılarından ölçülmekte ve mesleki müzik eğitimi olarak müzik öğretmeni olmaya uygun yapıda olup olmadıkları belirlenmektedir.

Günümüzde, müzik eğitimi anabilim dallarının öğrenci kaynaklarını, Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinin müzik bölümleri, konservatuvarlar, genel ve çeşitli meslek liselerinin müzik ve sanat kolu mezunları ile müzik eğitimi ağırlıklı olmayan genel lise mezunları oluşturmaktadır.

Türkiye’de ilk özel yetenek sınavı, Musiki Muallim Mektebine öğrenci alımı için 1925 yılında çıkarılan “Musiki Muallim Mektebi Talimatnamesi”nin”...ilk mektepten mezun olmak ve musikiye istidatı olduğu,icra edilecek muayene ve imtihanlar ile sabit olmak...”(Uçan,1996:196) maddesi uyarınca aynı yıl yapılmıştır.

Sayıları son yıllarda artan (2001 yılında 43 AGSL) Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri, kuruluş amaçlarına bakıldığında müzik eğitimi anabilim dallarına hazırlık okulu niteliği taşıdığı görülmektedir. Bu okul mezunları çoğaldıkça, giriş özel yetenek sınavlarında önceki yıllarda ölçülen “yetenek” boyut ve düzeyine ek olarak “müziksel bilgi ve beceri”düzeyinin de belirlenme gerekliliği ortaya çıkmış, buna bağlı olarak da sözkonusu sınavların ölçme ve değerlendirme yöntemleri değişmiştir.

Müzik öğretmenliği eğitiminin Türkiye’deki 77 yıllık süreci içinde, değişik zamanlarda(1931,1950,1960 ve 1990 lı yıllarda) günün koşulları ve öğrenci adaylarının hazırbulunuşluk düzeyleri dikkate alınarak geliştirilen özel yetenek sınavları, 2000 yılından beri uygulanan en son şeklini almıştır.

Bu sınav, birincisi”ön eleme”, ikincisi, müziksel işitme, müziksel söyleme ve müziksel çalma boyutlarının ölçüldüğü”seçme”olarak iki aşamada yapılmaktadır. Genellikle tüm müzik eğitimi anabilim dallarına girişte uygulanan özel yetenek sınavlarının birinci aşamasında,adayların müziksel işitme yeteneğini ön eleme niteliğinde ölçmek amaçlanmakta ve değişik üniversitelerde farklı baraj puanı uygulanarak ikinci aşama sınavına

alınmaktadırlar.Örn.2002-2003 eğitim-öğretim yılında Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalında birinci aşamada 50 puan ve üzeri alan adaylar ikinci aşama sınavına girmeye hak kazanırken, Niğde üniversitesinde 70 ve üzeri puan alanlar,Harran üniversitesinde ise birinci aşamada en yüksek puanı alan adaydan itibaren,öğrenci kontenjan sayısının üç katı sayıda aday ikinci aşama sınavına girmeye hak kazanmıştır.

İkinci aşama sınavı, müziksel işitme, müziksel söyleme ve müziksel çalma boyutlarından oluşmaktadır.1980 li yıllardan beri müziksel söyleme adı altında ölçülen boyutta, önceki yıllarda adayın “şarkı söyleme yeteneği” ölçülmekte iken, günümüzde, AGSL mezunu adayların sayılarının artmasıyla, sağlıklı bir sese sahip olma ve bu sesi ile güzel şarkı söyleyebilme yeteneği ve becerisi de ölçülmektedir.

AGSL lerden mezun olan adaylardan büyük bir kısmının ses sağlıklarının bozuk olduğu,son yıllarda yapılan bilimsel araştırma ve doktora çalışmaları sırasında elde edilen sonuçlardandır.Öğrencilerin ses gelişimi dönemlerinde yapılan bilinçsiz ses eğitimi uygulamaları,bu yaş grubundaki geleceğin müzik öğretmeni adayında,tedavisi mümkün olmayan ses bozukluklarına ve hatta ses kayıplarına neden olmaktadır.

Bu nedenle,2000 yılında uygulanmaya başlanılan sınav yöntemindeki müziksel söyleme boyutunda,adayların sağlıklı bir sese sahip olup olmadıklarını belirleme gereksiniminden hareketle,“sağlıklı ses”ölçütü ilave edilmiştir.Bu bağlamda,makalenin başlığında da belirtildiği gibi ikinci aşamadaki bu boyutun adının”ses ve şarkı söyleme yeteneği”olarak değiştirilmesi uygun olacaktır.

Bilindiği gibi,şarkı söyleme yeteneği, müziksel işitme ve müzik hafızası iyi olan bireyin, kendi ilgi ve beğeni düzeyine uygun olarak da geliştirebileceği beceridir.Nitekim,Radocy ve Boyle(1979:263) yeteneği,“formal müzik eğitimi olmaksızın gelişebilecek yaşantı ürünü müziksel beceriler”olarak tanımlamaktadır.

O halde,özel yetenek sınavının ses ve şarkı söyleme yeteneği boyutu,“sınava yönelik hiçbir eğitim almamış olan ancak,kendi yaşantı ürünü olarak geliştirdiği şarkı söyleme becerilerini” göstermek isteyen adaylara da olanak tanınmalıdır.Bu da, herhangi bir kurs veya okulda ses ve şarkı söyleme eğitimi almamış adaylardan beklenen davranışların neler olması gerektiğini doğru saptamakla mümkündür.Yani, sözkonusu sınavdaki ses ve şarkı söyleme yeteneği ölçme ve değerlendirme yöntemlerinin,“giriş özel yetenek sınavı”olduğu hatırdan çıkarılmadan,öğretilerek kazandırılan müziksel becerilerin yanında,“formal müzik eğitimi almaksızın geliştirebildiği yaşantı ürünü doğal şarkı söyleme yeteneğini” de belirleyip ölçebilmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan özellikle,genel ve çeşitli meslek liselerinden mezun olup,AGSL mezunlarıyla birlikte aynı sınava girecek olan adaylar,sayıları son yıllarda birhayli artan “özel yetenek sınavı hazırlık kursları”na devam ederek,uygulanmakta olan sınava yönelik eğitim almaktadırlar.Adaylara kısa sürede birçok temel müziksel beceriyi kazandırabilmek amacıyla hizmet veren bu kurslarda,ses ve şarkı söyleme yeteneği boyutunda zaman zaman verilen eksik ve/veya(yanlış seçilen repertuvara yönelik olarak uygulanan) bilinçsiz ses eğitimi neticesinde, adaylar ya yetersiz ses eğitimi ile bir Alman liedini,arie antiche eseri,hatta opera aryasını seslendirmek zorunda bırakılmakta,ya da ses sınırlarını ve gürlüğünü yeterince gösteremeyeceği beş-altı ses aralığında yazılmış çok basit okul şarkıları ve piyano eşlikli halk türküleri söylemeye çalıştırılmaktadırlar.Bu durum ise adayın,kendi ilgisi,yeteneği ve kültürel çevresinin etkisiyle geliştirdiği “doğal şarkı söyleme davranışı”nı yansıtmadığı gibi,ses ve şarkı söyleme yeteneğini

yetersiz veya yanlış göstermesine neden olmakta,dolayısıyla sınavını olumsuz yönde etkilemektedir.

PROBLEM ve AMAÇ

Bu bildiri,müzik eğitimi anabilim dallarına giriş özel yetenek sınavlarındaki genel durum ve sorunları irdeleyerek tartışmak ve bilimsel bir ortamda çözüm yolları aramak amacıyla hazırlanmıştır.

I.ÖZEL YETENEK SINAVLARI

Müzik eğitimi anabilim dallarına giriş özel yetenek sınavlarının tarihçesine bakıldığında,girişte de belirtildiği gibi ilk sınavın 1925 yılında yayımlanıp uygulanan ‘Musiki Muallim Mektebi Talimatnamesi’ne göre yapıldığı görölmektedir.1931 yılında yapılan değişlikle öğretim süresinin altı yıla çıkarıldığı bildirilen MMM talimatnamesinde ise giriş şartları biraz daha değiştirilerek zorlaştırılmıştır.Söz konusu talimatnamede’’...ruhen ve bedenen sağlam ve özürsüz olmak ve teganniye müsait sesi olmak...’’(Uçan,1996:195) diye açıklanan üçüncü madde ile ses ve şarkı söyleme yeteneği boyutunun ilk olarak dikkate alınması, önemli bir gelişme olarak görölmektedir.

1950 li yıllarda,sınava Türkçe kompozisyon boyutunun ilave edildiği,1960 lı yıllardan itibaren ise merkezi sistemle yapılan bir genel kültür sınavı sonrasında Türkçe kompozisyon,işitme,çalma ve söyleme boyutlarında özel yetenek sınavı yapıldığı görölmektedir.

İki aşamalı özel yetenek sınavı, ilk defa 1970 li yıllarda uygulamaya konulmuştur.Bu sınavda da ilk aşama,ön eleme niteliğinde yapılmaktaydı.İkinci aşama ise okuma-yazma,söyleme ve çalma boyutlarından oluşan seçme niteliğindekiydi

1980 li yıllarda biraz daha geliştirilen sınavlarda, müziksel duyarlık boyutu ilave edilerek,adayların ses konuşma ve beden özellikleri ile müziksel özellikleri de değerlendirme içine alınmıştır.

Bildirinin giriş kısmında belirtildiği gibi,AGSL mezunlarının sayıca artmasından sonra (1990 lı yılların sonu) uygulanan sınavlardaki boyutlar ve değerlendirme ölçütleri de müziksel okuma ve yazma boyutunun ilave edilmesiyle geliştirilerek, son şeklini almıştır.

1.1.Özel yetenek sınavlarının ses ve şarkı söyleme boyutu

Musiki Muallim Mektebinde 1931 yılında yapılan giriş sınavı,ses ve şarkı söyleme boyutunun dikkate alındığı ilk sınavdır ve bu güne kadar da çeşitli gelişmeler göstererek, müzik öğretmeni adayında bulunması gereken ses özelliklerini saptayabilmek bakımından özel yetenek boyutları içindeki önemli yerini korumuştur.

Müzik öğretmenliğini meslek olarak seçmeyi amaçlayan bireyin müziksel işitme yeteneği yanında, sağlıklı ve müziksel şarkı söylemeye elverişli,geliştirilebilen bir sesi olması gerekir.Meslek yaşamında öncelikle ve çoğunlukla sesini kullanacak olan müzik öğretmenin,alacağı ses eğitiminde ilk koşul olarak sağlıklı sese sahip olması beklenir.

Öte yandan AGSL mezunlarında daha çok görülen ses bozuklukları ve rahatsızlıkları, özel yetenek sınavlarındaki bu boyutun önemini artırmaktadır. Bu bakımdan özel yetenek sınavlarının ses ve şarkı söyleme yeteneği boyutunun ağırlıkları ve yönteminde yeni değişiklikler yapılmalıdır.

1.2. Ses ve şarkı söyleme yetenek sınavının ölçme ve değerlendirme yöntemleri ile değerlendirme ölçütleri

Eğitim fakülteleri güzel sanatlar eğitimi bölümü müzik eğitimi anabilim dallarına giriş özel yetenek sınavları, ağırlıklarının ve sınav şeklinin önceden belirlenerek ilan edildiği sınav yönergesi uyarınca yapılmaktadır.

Son yıllarda, Gazi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı giriş özel yetenek sınavında puanlamaya alınan boyutlar ve ağırlıkları aşağıdaki şekilde uygulanmaktadır.

Müziksel işitme	toplam puanın %50 si
Müziksel söyleme	toplam puanın %25 i
Müziksel çalma	toplam puanın %25 i

Söz konusu yönergede belirtilen ses ve şarkı söyleme yetenek sınavına ilişkin açıklamalarda, bu sınav ile adayın sesini kullanmaya ilişkin özellik ve becerilerinin ölçüldüğü, tüm adayların İstiklal Marşı'nı ve önceden hazırladıkları, sözleri Türkçe olan istedikleri bir parçayı doğru, temiz bir sesle ve anlaşılır bir Türkçe ile söylemeleri istenmektedir. Bu sınavda adayların ses özellikleri ve söyledikleri parçalar çerçevesinde seslerini kullanabilme yeteneklerinin ölçüldüğü belirtilerek, puanlamada;

*sağlıklı sese sahip olma (seste hava, kısıklık, hışırtı, kırılma ve çatlama gibi olumsuz özelliklerin bulunmaması) 30 puan

*sesin tınısı, gürlüğü ve genişliği (yeterince gür bir sese, geniş bir ses alanına ve güzel bir ses rengine sahip olunması) 30 puan

*doğru, temiz söyleme (şarkının doğru ritimlerde ve temiz seslerle söylenmesi) 20 puan

*konuşmada anlaşılabilirlik (seslendirilen şarkıda sözlerin açık ve anlaşılır olması) 10 puan

*müziksel duyarlılık (seslendirilen şarkıda sesin duyarlı, etkili ve anlamına uygun kullanılması) 10 puan

ölçütlerinin dikkate alınacağı belirtilmektedir.

Türkiye'de, eğitim fakültelerinin müzik eğitimi anabilim dallarında yapılan özel yetenek sınavlarındaki ses ve şarkı söyleme yeteneğinin ölçme ve değerlendirme yöntemleri, genelde büyük benzerlik gösterirken, bazı müzik eğitimi anabilim dallarında, seste aranan özellikler ve ölçütlerin ağırlıklarında bazı farklılıklar vardır.

Özellikle, AGSL mezunu öğrencilerin az sayıda başvurduğu illerdeki anabilim dallarında, ses ve şarkı söyleme yetenek sınavının genel ağırlığı daha da artırılarak, sınavda adaylara formal bir müzik eğitimi almaksızın geliştirdikleri "doğal şarkı söyleme davranışı" nı değerlendirme fırsatı verilmektedir.

Müzik eğitimi anabilim dallarının giriş özel yetenek sınavlarındaki ses ve şarkı söyleme boyutunda önceden hazırlanmış yönergeye göre sınav uygulanmaktadır. Yönergede istedikleri türde şarkı seçebilmelerinin mümkün olduğu belirtilmiş olmasına karşın,adaylar kendi ilgi ve becerilerine uygun ve seslerinin tüm özelliklerini gösterebilecek şarkılar,türküler ve eserler yerine,kendilerine sadece sınava yönelik olarak öğretilmiş olan,çoğunlukla piyano eşlikli basit okul şarkıları ve türküler söylemeyi tercih etmektedirler.

Bunun aksi de olabilmektedir.Sınav parçası olarak belirlenen esere uygun ses eğitimi tür ve düzeyini alıp almadığı sorgulanmadan adaya,romantik döneme ait Alman liedleri başta olmak üzere, Mozart opera ariyaları önerilmekte ve seçtirilmektedir.Bu durum da şüphesiz ki, adayın sınavını olumsuz yönde etkilemektedir.

Aslında bu sorunun kaynağında, öğrenci adayını sınava hazırlayan ve sınav hakkında yönergede yazılı olmadığı halde onu şarkı türü ayırımına yönelten,ilgi ve doğal şarkı söyleme becerisini kendi kendine geliştirmiş olan aday, farklı yönlendirerek bu becerisini göstermesine olanak tanımayan yanlış bir alışkanlık bulunmaktadır.Bir başka deyişle,mesleki müzik eğitimi kapsamında ileri ses teknikleri ve hatta şan eğitimi gerektiren eserlerin seslendirilmesinin, sınav komisyonları tarafından tercih edildiği düşünce ve inancı yaygınlaştırılarak bu yönde eser seçtirilmektedir.Bazı adaylara ise,genellikle şarkı söyleme eğitimine başlangıçta kullanılan,ancak doğru nefes kullanarak,doğru ses üretebilme amacına yönelik olarak söyletildiğinde fonksiyonel olan,çok basit piyano eşlikli halk türküleri seçtirilmektedir.Bu parçalar da adayın,ses özelliklerini yeterince göstermesine uygun olmadıkları için,adayların sınavını olumsuz etkilemektedir.

ILSES ve ŞARKI SÖYLEME YETENEK SINAVINDA KARŞILAŞILAN SORUNLAR

Özel yetenek sınavlarında karşılaşılan sorunları,öğrenci adaylarının hazırbulunuşluk düzeyleri ile sınav ortam ve yönteminden kaynaklanan sorunlar olarak iki grupta toplamak mümkündür.

2.1.Öğrenci adaylarının hazırbulunuşluk düzeylerinden kaynaklanan sorunlar

Hazırbulunuşluk düzeyi;bir eğitim sürecine başlama aşamasında öğrencilerin o eğitimi almaya hazır olup olmadıklarını,hazırlarsa ne düzeyde hazır olduklarını gösterir.Yani,eğitim sürecinin başında adayın/öğrencinin o alana ilişkin olarak sahip olduğu yetenekler,doğru davranışlar ve becerilerin ölçüsüdür.

Özel yetenek giriş sınavlarında,adayların yetiştirildikleri sosyal ve kültürel çevre,müzik eğitimine başlama yaşları,ilk ve ortaöğretim basamağında aldıkları müzik eğitiminin tür ve düzeyi ile bu eğitimi,müziği meslek olarak seçmek amacıyla alıp almamaları,adaylar arasında hazırbulunuşluk düzeyleri açısından farklılıklara neden olmaktadır.

Bireyin,yetiştiği sosyal ve kültürel çevre,onun doğuştan beraberinde getirdiği yeteneklerini geliştirmeye olanak tanıyabileceği gibi,aksi durumlar da olabilir.Bir başka deyişle,formal bir müzik eğitimi almadığı halde içinde bulunduğu müziksel çevrenin etkisiyle şekillenen müzik yeteneği,bireylerin bulunduğu ortama göre farklı müziksel davranışları kazanıp geliştirmesine neden olur.Bu da,adayların hazırbulunuşluk düzeylerinin farklı olmasına yol açar.

Formal müzik eğitimine olabildiğince erken yaşlarda başlamak,bireyin özellikle çalgı çalma ve müziksel işitmeye ilişkin doğru davranışları daha erken yaşlarda kazanmasını

sağlar.Buna imkan bulamayan öğrenci adayları arasında da hazırbulunuşluk düzeyleri açısından farklılıklar olacaktır.

Özel yetenek sınavına giren öğrenci adayları arasında hazırbulunuşluk düzeyini en fazla etkileyen unsur,onların ilk ve ortaöğretim basamağında aldıkları müzik eğitiminin tür ve düzeyidir.Adaylar,ilköğretimden itibaren mesleki müzik eğitime yönelmek amacıyla müzik eğitimi aldılarsa, pek çok müziksel davranışı küçük yaşlarda kazanmış olarak müzik öğretmenliği eğitime başvuracakları için,giriş sınavında gösterecekleri müziksel davranış türü çok,düneyi de yüksek olacaktır.Bir başka deyişle,mesleki müzik eğitiminin ilk yıllarında kazandırılmak istenilen pek çok müziksel davranış,ilk ve ortaöğretim sürecinde kazandırılmış olduğu için diğer adaylara karşı üstün durumda bulunacaklardır.Bu durum da,öğrenci adayları arasında hazırbulunuşluk düzeyleri açısından eşitsizliğe neden olmaktadır.

AGSL leri Türkiye'deki müzik öğretmenliği eğitime hazırlık olarak,lise düzeyinde mesleki müzik eğitimi veren müzik okullarıdır.Bu okulların mezunlarının hazırbulunuşluk düzeyleri,genel müzik eğitimi olarak müzik öğretmenliği eğitime devam etmek isteyen öğrenci adaylarının yanında daha üst seviyelerdedir. Ancak,özellikle ses ve şarkı söyleme eğitimi sınavında karşılaşılan sorunların bir kısmı AGSL mezunlarında görülmektedir.

Özellikle ses rahatsızlıkları,bu öğrencilerde rastlanan başlıca sorunlardandır. Ses gelişim dönemlerinde, ses eğitime özen göstermeden,özellikle repertuar oluşturmaya yönelik olarak yapılan koro çalışmaları,o yaş grubu öğrencilerinde ciddi ses rahatsızlıklarına yol açmaktadır.

Ayrıca sözkonusu liselerin programlarında ses eğitimi dersi olmadığı için, belki bazı AGSL lerinde toplu ses eğitimi derslerinde temel ses ve soluk çalışmaları yaptırılmakta ancak,bu da yeterli olmamaktadır.

Özet olarak,öğrenci adaylarının yetiştikleri sosyal ve kültürel çevre,müziğe başlama yaşları,ilk ve ortaöğretim düzeyinde mesleki müzik eğitimini amaçlayan bir müzik eğitimi alıp almamaları ve aldıkları müzik eğitiminin niteliği,onların hazırbulunuşluk düzeyleri bakımından önemli farklılıklar oluşturmaktadır..Bu durum ise,"formal müzik eğitimi almaksızın geliştirebildiği kendi yaşantı ürünü müziksel becerilerinden olan doğal şarkı söyleme yeteneği"ni ortaya çıkarmasını engelleyecek şekilde,adaylar arasında eşitsizlik yaratmaktadır.

O halde öncelikli olarak, adayların hazırbulunuşluk düzeyleri arasındaki eşitsizliklere rağmen,her adayın gerçek ses ve şarkı söyleme yetenek ve düzeyini ölçebilecek nitelikte,geçerliği ve güvenilirliği yüksek ölçme araç ve yöntemleri geliştirmek gerekmektedir.

2.2.Sınav ortam ve yönteminden kaynaklanan sorunlar

Sınav ortamının,ölçme-değerlendirme sonuçlarını belli ölçülerde etkilediği bilinen bir gerçektir.Giriş özel yetenek sınavlarının yapıldığı salon,değerlendirme komisyonunun sayısı,sınav sırasında ses eğitime ilişkin adaya yapılan uyarılar v.b gibi pek çok durum,sınavdaki başarıyı etkileyen önemli unsurlardandır.

Bazı müzik eğitimi anabilim dalları giriş sınavlarında,adayların ses özelliklerini daha iyi belirleyebilmek için,önce ses alıştırılmaları yaptırılmaktadır.Alıştırılmalarla ses genişliği,gürlüğü,tını özellikleri,seste kırılma olup olmadığı gibi özellikler ortaya çıkarılarak,değerlendirilmektedir.

Sesinin sağlık sorunu olan adayların kolaylıkla belirlendiği bu aşamayı,komisyon üyeleri dinleyerek kendi algılaması ve sağlıklı-sağlıksız sesi ayırt edebilme becerisi doğrultusunda değerlendirmektedir.Bazen yanıltıcı sonuçlar alınan bu değerlendirme biçimi yerine,günümüzde sayıları gittikçe artan foniatristlerden(ses uzmanları) yardım alarak daha objektif değerlendirmeler yaptırılması uygun olacaktır.

Uygulamalı derslerin eğitim süreci sonundaki değerlendirme sınavlarında çoğunlukla karşılaşılan bazı sorunlar,giriş özel yetenek sınavlarında da görölmektedir. Sınav anında aday şarkısını söylerken ses eğitimine ilişkin uyarılarda bulunmak,görölen bir aksaklığı,veya yanlış bir davranışını düzeltmeye çalışmak,adayın dikkatini dağıtacağı için bu tür davranışlardan kaçınmak gerekir.Oysa özellikle uygulama ve performans dayalı bu tür sınavlarda benzeri davranışlar,sınav komisyonları tarafından adayın lehine bir davranış olarak gösterilerek,adaylara zaman zaman müdahale edilmekte,dolayısıyla sınav olumsuz etkilenmektedir.

III.SONUÇ ve ÖNERİLER

Türkiye’de eğitim fakülteleri güzel sanatlar eğitimi bölümü müzik eğitimi anabilim dallarına giriş özel yetenek sınavının ses ve şarkı söyleme yeteneği boyutu ilk defa 1931 yılında Musiki Muallim Mektebine öğrenci alımı sırasında dikkate alınmış ve aynı yıl uygulanmıştır.

Bugüne kadar,öğrenci kaynaklarının çeşitliliği nedeniyle pek çok değişiklik yapılarak ses ve şarkı söyleme yeteneğini belirleyip ölçmeye en uygun seçme yöntem ve ölçütleri geliştirilmiş olsa da,öğrenci adaylarının hazırbulunuşluk düzeylerindeki farklılıklardan kaynaklanan ciddi sorunlar yaşanmaktadır.

Bu bağlamda,halen kullanılan seçme sınav yöntem ve ölçütleri özellikle,bazı öğrenci adaylarındaki formal müzik eğitimi almaksızın geliştirebildiği yaşantı ürünü müziksel becerilerinden olan doğal şarkı söyleme yeteneğini ortaya çıkarmakta yeterli olamamaktadır.

Ses ve şarkı söyleme yetenek sınavına giren adaylarda,seslendirecekleri şarkı,türkü veya eseri seçmede eskiden kalan bazı yanlış inanç ve alışkanlıklar etkili olmakta ve sesinin tüm özelliklerini ortaya çıkarmaya yeterli olmayan veya aldığı ses eğitimi tür ve düzeyine aykırı parça seçmektedirler.Bu durum da adayın ses yeteneği ve ses özellikleri hakkında eksik veya yanlış bilgilenmeye,dolayısıyla sınavı olumsuz yönde etkilemeye neden olmaktadır.

Sınav ortamı ve uygulama biçiminden kaynaklanan önemli sorunlar vardır.Sınav değerlendirme komisyonlarının sınav anında adayın şarkı seçimi ve söyleme biçimine ilişkin uyarılarda bulunması,sorunlar yaratmaktadır.

Ses ve şarkı söyleme sınavında ses uzmanlarının yardımları alınarak,adayların sağlıklı sese sahip olup olmadıkları belirlenmelidir.Bütün bu sorunların daha da ötesinde ikinci aşama sınavındaki müziksel işitme,müziksel çalma ve ses ve şarkı söyleme yeteneği boyutlarının toplam puan içindeki ağırlıkları tekrar gözden geçirilmelidir.

KAYNAKLAR

Gazi Üniversitesi,2002 **Resim ve Müzik Özel Yetenek Sınav Kılavuzu**

Radocy & Boyle,J.D (1979)**Psychological Foundations of Musical Behaviour, Springfield, III.**:Charles C Thomas

Uçan,Ali.1996,**Gazi Yüksek Öğretmen Okulu Müzik Bölümü Müzik Alanı Birinci Yıl Programının Değerlendirilmesi**,yayımlanmış doktora tezi 1982,MA Y yayınları.